

Miljö- och byggförvaltningen
Helena Olofsson
0970-81 81 87
mobpost@gallivare.se

Regeringskansliet
Mäster Samuelsgatan 70
103 33 STOCKHOLM

**Yttrande gällande Avgifter i livsmedelskontrollen – Förslag
på en mer effektiv avgiftsfinansiering (ert dnr
N2015/5104/DL.)**

Sammanfattning

Miljö- och byggnämnden instämmer i förslaget att förenkla riskklassningsmodellen i huvudsak överrensstämmande med förslaget. Antalet timmar bör fortfarande räknas fram eftersom den årliga avgiften baseras på detta.

Miljö- och byggnämnden instämmer inte med förslaget om att möjliggöra efterskottsbetalning. Skälen är bl.a. otydligheten om det bryter mot svensk lag, risken för underskottsdebitering vilket i förlängningen kan leda till större resursbrist inom livsmedelsområdet.

Miljö- och byggnämnden instämmer med förslaget att livsmedelsverket ska få större befogenheter och jobba mer aktivt mot kommuner som brister i tillsynen samt att länsstyrelsen får tydligare instruktioner om samverkan mellan kommuner.

Revidering av riskklassningen

Förslaget på den reviderade riskklassningen är bra. I dagsläget kan 2 olika verksamheter ligga i samma riskklass trots att de har olika risker så det är bra att man tittar på en specifik risk och inte bara på allmänna risker. Det kan dock vara svårt att bedöma de specifika riskerna om inspektören som ska utföra detta är ny på arbetsplatsen eller i yrket. Man bör dock fortfarande räkna antalet timmar eftersom det annars är svårt att beräkna den årliga kontrolltiden, speciellt när det gäller förskottsbetalning.

Risken med att räkna antalet besök kan dessutom snarare öka risken för att en verksamhet inte får den tid de bör ha, speciellt om man har flera besök. Om en verksamhet ska ha 5 besök/år och har brister ökar risken att man nyttjar ett "ordinarie" besök som uppföljande kontroll snarare än lägger än fler besök på samma verksamhet. Livsmedelsverket kan hellre ge vägledning i hur många timmar ett tillsynsbesök ska räknas som. Ska t.ex. en verksamhet med tillsynstid 7 h/år ha 1, 2 eller 3 besök?

Efterhandsbetalning

Att möjliggöra för efterhandsbetalning har flera problem. Det första, och kanske det största, problemet är att kontrollera om det strider mot svensk lagstiftning.

En annan stor nackdel kan uppstå om myndigheten underskottsdebiterar, det påverkar förutom myndighetens egna verksamhet även den redan stora kompetensbristen som finns i dag i landet. T.ex. togs den årliga tillsynen inom hälsoskyddsområdet bort i Gällivare och endast timdebitering efter utförd inspektion skedde. Följden blev att sysselsättningen inom hälsoskyddsområdet sjönk dramatiskt, från ett par hundra timmar till knappt hundra. Det föreligger stor risk för att samma skulle hända inom livsmedelsområdet vid efterskottsdebitering.

Dessutom kan det bli problem när en myndighet med lång resväg ska utföra flera tillsynsbesök under samma dag, att kunna klocka varje inspektion och att notera den exakta tiden som lagts ned på rapporten osv. vilket medför en högre administrativ sysselsättning. Det kommer krävas mer tid till att föra exakt tidsredovisning för att i möjligaste mån undvika underskottsdebiteringen.

En verksamhet som upphör under året ska enligt dagens modell debiteras årlig avgift. Att det protesteras mot detta är förståeligt men samtidigt läggs det ner tid i samband med tillsynsplanering och avregistrering. Ska verksamheten flytta till annan kommun, är kutymen att man dessutom kontaktar den. Dessutom ska verksamheten få beslut om avregistrering, tas bort i tillsynsplanen, markeras på ett särskilt vis i datasystemen osv. Vid efterskottsdebitering förlorar man täckningen av den kostnaden. Har dessutom verksamheten fått en del kontrolltid under året men upphör innan man debiterar, föreligger risken ändå att verksamheten inte anser att de ska betala.

Anser regeringen att efterskottsbetalning ska möjliggöras, ska det vara på frivillig basis för kommuner samt noggrann uppföljning av livsmedelsverket, precis som det står i förslaget.

Postadress	Telefon	Telefax	Bankgiro
Gällivare kommun 982 81 GÄLLIVARE	0970-81 80 00	0970-159 75	754-1576

Livsmedelsverket/Länsstyrelsen

Förslaget att livsmedelsverket ska få möjlighet att överta all kommunal kontroll brister i att det inte finns resurser för detta. Det är inte rätt väg att gå. Däremot bör livsmedelsverket få mandat att förena föreläggande med vite för att få kommunerna att utföra den kontroll som krävs. I regel finns det andra närliggande kommuner som man kanske kan samarbeta med eller som kan ta över en del av kontrollen.

Länsstyrelsen borde, precis som förslaget lyder, inventera och bedöma olika kommuners möjligheter att utföra den lagstiftade kontrollen. En eventuell regional sammanslagning av myndigheter, som Finland faller lite på avstånden bl.a. uppe i Norrbotten. Här återfinns flera mindre kommuner men med stora avstånd vilket i praktiken skulle innebära långa resvägar. Som exempel är avståndet från Gällivare till olika objekt i Ritsem ca 20 mil, till Nikkaluokta ca 18 mil, till Pålkem ca 14 mil, enkel väg.

Det verkar som om olika länsstyrelser tar olika hårt på sitt uppdrag för att öka samverkan mellan myndigheter. Här uppe har vi skolboksexempel med engagerad personal från länsstyrelsen medan det (via andra kollegor i landet) har framkommit att t.ex. länsträffarna inte ger någonting. Livsmedelsverket borde kanske ställa högre krav eller kräva uppföljning på länsstyrelsens arbete (jag antar att det ställs krav redan idag men det tycks inte fungera fullt ut trots det)

GÄLLIVARE KOMMUN
Miljö- och byggnämnden

Helena Olofsson
Miljöinspektör

Antero Ijäs
Förvaltningschef

Postadress
Gällivare kommun
982 81 GÄLLIVARE

Telefon
0970-81 80 00

Telefax
0970-159 75

Bankgiro
754-1576

